

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 04
Rotel 0402

DOM
2011-06-27
meddelad i
Stockholm

Mål nr
T 3610-10

Sid 1 (5)

ANKOM

2011-06-28

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Stockholms tingsrätts mellandom 2010-03-30 i mål nr T 12455-08, se bilaga A

KLAGANDE

Katja Brodin, 630226-3907
Andersbergsringen 29
302 55 Halmstad

Ombud: Advokaten Carl-Johan Vahlén
Box 5779
114 87 Stockholm

MOTPART

Folksam ömsesidig sakförsäkring, 502006-1619
Bohusgatan 14
106 60 Stockholm

Ombud: Försäkringsjuristen Heidi Ibring, samma adress

SAKEN

Försäkringsersättning; nu fråga om preskription

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Med ändring av tingsrättens mellandom förklarar hovrätten att Katja Brodin inte har förlorat sin rätt att föra talan om försäkringsersättning.
2. Det ankommer på tingsrätten att pröva yrkandena om ersättning för rättegångskostnader i hovrätten i samband med målets återupptagande.

Dok.Id 954767

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00	08-561 672 59	måndag – fredag
103 17 Stockholm		08-561 672 50		09:00-15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se		
		www.svea.se		

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Katja Brodin har, som hovrätten uppfattat hennes överklagande, yrkat att hovrätten förklarar att hennes fordran på ersättning för ekonomisk invaliditet i anledning av trafikolycksfall den 30 januari 1998 inte är preskriberad samt återförvisar målet till tingsrätten för fortsatt handläggning.

Folksam ömsesidig sakförsäkring (Folksam) har bestritt ändring.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Katja Brodin har som grund för sitt yrkande anfört att Folksam utfäst sig att inte åberopa preskription enligt 29 § lagen (1927:77) om försäkringsavtal (FAL) och har till stöd härför åberopat samma omständigheter och bevisning som vid tingsrätten. Folksam har vidhållit att Katja Brodins fordran på ersättning för ekonomisk invaliditet på grund av trafikolyckan den 30 januari 1998 är preskriberad enligt treårsregeln i 29 § FAL. Folksam har till stöd härför åberopat samma omständigheter och bevisning som vid tingsrätten.

Frågan i målet är om Folksam genom sina uttalanden i bolagets korrespondens med Katja Brodin avhämt sig rätten att åberopa den treåriga preskriptionsfristen i 29 § FAL.

I likhet med tingsrätten finner hovrätten att fristen för treårspreskriptionen började löpa den 8 november 2004 då Katja Brodin till Folksam framställde krav på ersättning för ekonomisk invaliditet.

29 § FAL är en s.k. stark preskriptionsbestämmelse där borgenären kan avbryta preskriptionen endast genom att väcka talan mot gäldenären. Ett försäkringsbolag anses emellertid kunna avstå från att åberopa specialpreskription genom att bolaget erkänner sig vara ersättningsskyldigt utan att klargöra sin inställning i preskriptionsfrågan (se bl.a. NJA 2001 s. 486). Om en borgenär och en gäldenär inleder förhandlingar om en tvistig fordring kan detta även leda till uttryckliga eller konkludenta viljeförklaringar från gäldenärens sida genom vilka denne kan avstå från sin rätt att åberopa löpande specialpreskription, medge förlängning av tiden för preskriptionsavbrott, eller, om specialpreskription redan inträtt, i efterhand avstå från rätten att åberopa sådan preskrip-

tion (se Stefan Lindskog, Preskription, 2 uppl., 2002, s. 490 ff.). I NJA 1984 s. 747 konstaterade Högsta domstolen att ett försäkringsbolag inte uttryckligen medgett skadeståndsskyldighet men prövade därefter om bolaget genom sitt agerande gentemot försäkringstagaren varit beskuret möjligheten att åberopa stark specialpreskription.

Kraven på tydlighet från en försäkringsgivares sida när det gäller försäkringsgivarens ståndpunkt i en ersättningsfråga, särskilt då motparten är en konsument, har i praxis ställts högt (se t.ex. NJA 1992 s. 845 I och 1999 s. 232).

Folksam har i ett brev till Katja Brodins ombud den 11 april 2005 bekräftat att bolaget mottagit en anmälan från Katja Brodin avseende den aktuella trafikskadan och däri angett: ”Vad gäller preskription kan det tidigast bli aktuellt under 2008.” Inledningsvis konstaterar hovrätten att detta uttalande, som är gjort under den löpande treåriga preskriptionsfristen, inte kan anses innebära att Folksam avstår från att i framtiden åberopa preskription då det inte är obegränsat i tiden. Det är inte heller tillräckligt preciserat för att kunna anses utgöra ett uttryckligt medgivande om förlängning. Det framgår emellertid tydligt av utredningen i målet att Katja Brodin uppfattade uttalandet som att bolaget medgav viss förlängning av preskriptionstiden och att detta även måste ha framstått som klart för Folksam, särskilt som Katja Brodin upprepade gånger bad Folksam bekräfta att fordran inte skulle preskriberas före den 31 januari 2008 alternativt ange vilket datum Folksam ansåg att preskription skulle komma att inträda. Det gjorde Folksam dock inte. Folksam får därför genom uttalandet och sitt efterföljande agerande anses ha förlängt den löpande treåriga preskriptionsfristen till och med den 30 januari 2008.

Sedan Folksam avslutat ärendet utan åtgärd återkom Katja Brodin den 18 december 2007 till Folksam med en skriftlig begäran om bl.a. en förnyad bedömning av hennes skador och besvär i anledning av bl.a. trafikolyckan år 1998. I samband härmed begärde Katja Brodin att Folksam skriftligen skulle bekräfta att preskription inte skulle komma att inträda den 30 januari 2008 vad avsåg denna trafikolycka. I ett svar från Folksams handläggare den 21 januari 2008 uppgav Folksam att bolaget inte skulle komma att åberopa preskription i fråga om skadan år 1998. Detta uttalande måste dock ses i sitt sammanhang som ett svar på en av Katja Brodin konkret och specificerad fråga genom vilken hon begärde besked i preskriptionsfrågan med anledning av hennes

begäran om omprövning. Det gjordes dessutom inom tidsramen för det av Folksam tidigare gjorda uttalandet att preskription skulle bli aktuell tidigast under år 2008. Mot bakgrund härav kan uttalandet den 21 januari 2008 inte ses som något allmänt preskriptionsavstående utan endast som ett, utöver det tidigare uttalandet, avstående från att åberopa preskription till dess att bolaget slutligt tagit ställning till Katja Brodins begäran om omprövning.

Preskriptionsfristen i enlighet med det som förlängningsmedgivande uppfattade uttalandet löpte ut den 30 januari 2008. Folksam lämnade den 14 mars 2008 ett slutligt besked avseende Katja Brodins begäran om omprövning genom att förklara att bolaget inte kommer att ta upp anspråket i anledning av trafikskadan år 1998 till förnyad prövning. För att vara bibehållen sin rätt att få frågan om rätt till försäkringsersättning prövad av domstol har det därefter ålegat Katja Brodin att efter skäligt rådrom vidta rättsliga åtgärder (jfr Stefan Lindskog, a.a., s. 489 och s. 494 ff.).

I såväl den nuvarande försäkringsavtalslagen som i trafikskadelagen finns en bestämmelse som innebär att den som vill kräva försäkringsersättning alltid har sex månader på sig att väcka talan efter det att försäkringsgivaren förklarat att slutlig ställning har tagits i ersättningsfrågan (se 16 kap. 5 § försäkringsavtalslagen [2005:104] resp. 31 § trafikskadelagen [1975:1410]). En sådan bestämmelse fanns tidigare även i den genom den nuvarande försäkringsavtalslagen upphävda konsumentförsäkringslagen (se 39 § konsumentförsäkringslagen [1980:38]). Sexmånadersfristen har införts för att undvika rättsförlust för den som vill kräva ut försäkringsersättning och som har anmält skadan till försäkringsgivaren i rätt tid men fått slutligt besked från försäkringsgivaren först när tre- eller tioårsgränsen är nära förestående eller har passerats. Av förarbetena till bestämmelsen i trafikskadelagen framgår att de flesta trafikförsäkringsgivare tillämpade en sådan bestämmelse för trafikförsäkringar – i vart fall i personskadefallen – redan innan bestämmelsen infördes i trafikskadelagen (se beträffande det anförda prop. 1998/99:42 s. 27 och såvitt avser försäkringsavtalslagen prop. 2003/04:150 s. 572 f.).

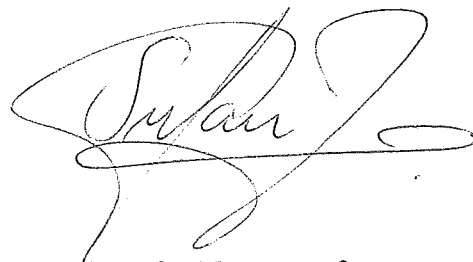
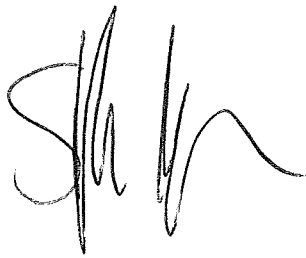
Dessa bestämmelser är visserligen inte tillämpliga i detta mål. Men vid bedömningen av vad som får anses utgöra skäligt rådrom framstår det som naturligt att söka ledning i närliggande lagstiftning och de överväganden som ligger bakom denna.

Av utredningen framgår att Katja Brodin väckte talan den 12 september 2008, alltså inom sex månader från det att Folksam tagit slutlig ställning till hennes begäran om omprövning. Med hänsyn härtill och mot bakgrund av vad som anförts ovan finner hovrätten att hennes rätt till ersättning för ekonomisk invaliditet på grund av trafikolyckan den 30 januari 1998 inte är preskriberad.

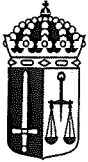
Rättegångskostnadsyrkandena i hovrätten ska prövas av tingsrätten i samband med målets återupptagande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2011-07-25

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Hesser och Stefan Nyman, referent, samt tf. hovrättsassessorn Stefan Jansson. Enhälligt.

SVEA HOVRÄTT

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Bilaga B

Den som vill överklaga hovrättens avgörande skall göra detta genom att skriva till Högsta domstolen.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till hovrätten. Den skall ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av det överklagade avgörandet.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen skall pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast

1. om det är av vikt för ledningen av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen
2. om det finns synnerliga skäl till en prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandet skall innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag och nummer för avgörandet),
3. den ändring i avgörandet som klaganden yrkar,
4. varför klaganden anser att avgörandet skall ändras,
5. de omständigheter som klaganden åberopar till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas,
6. de bevis som klaganden åberopar och vad han vill styrka med varje bevis.